

-48-

Spisová značka: 43 Si 87/2021

ČESKÁ REPUBLIKA - OKRESNÍ SOUD PRAHA-VÝCHOD

Na Poříčí 20/1044, 112 97 Praha 1

tel. 221 729 311 fax.: 257 005 060

e-mail: podatelna@osoud.phav.justice.cz, ID datové schránky: zyaabwu

NAŠE ZNAČKA: 43 Si 87/2021

VAŠE ZNAČKA: ///

VYŘIZUJE: XXXXXXXXXXX

DNE: 13. května 2021

Vážený pan
XXXXXXXXXXXX

Vážený pane XXXXXXXXX,

ve shora uvedené věci zasíláme výrokovou část obžaloby v kauze Bereta (strana 1-20).

Pokud jde o zbývající část obžaloby, v této části byla Vaše žádost odmítnuta; příslušné rozhodnutí o částečném odmítnutí je Vám rovněž zasíláno.

S pozdravem

Mgr. Jana Stejskalová v. r.
předsedkyně Okresního soudu Praha – východ

ČESKÁ REPUBLIKA - OKRESNÍ SOUD PRAHA-VÝCHOD

Na Poříčí 20/1044, 112 97 Praha 1

tel. 221 729 311 (399)

e-mail: podatelna@osoud.phav.justice.cz, ID datové schránky: zyaabwu

43 Si 87/2021

XXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX

ROZHODNUTÍ

Okresní soud Praha – východ rozhodl ve věci účastníka XXXXXXXXXX, o žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., takto:

Podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění (dále jen „zákon č. 106/99 Sb.“) ve spojení s § 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/99 Sb. se částečně odmítá žádost účastníka XXXXXXXXXXXXXXXX, (dále jen žadatel) ze dne 28.4.2021, kterou se domáhal poskytnutí informace – kopie obžaloby v kauze Bereta, a to v části strany 21 – 213.

Odůvodnění:

1. Dne 28.4.2021 obdržel Okresní soud Praha - východ (dále jen „soud“), shora uvedenou žádost žadatele. Předmětem žádosti je poskytnutí obžaloby v kauze Bereta.
2. Soud této žádosti částečně vyhověl, když poskytl anonymizovanou část obžaloby, a to její výrokovou část (strana 1-20), která byla přednesena za účasti veřejnosti (novinářů) při hlavním líčení konaném ve dnech 26.4-28.4.2021; tato část obžaloby (v anonymizované podobě) je žadateli současně doručována. Ohledně zbývajících částí obžaloby (důkazních návrhů a jejího odůvodnění – strana 21-213) soud uvážil takto.
3. Zákon č. 106/99 Sb. označuje za povinný subjekt dle § 2 odst. 1 toho, kdo má poskytovat informace vztahující se k jeho působnosti, a to státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. V § 2 odst. 2 citovaného zákona je určeno, že povinnými subjekty jsou dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti.
4. Podle § 11 odst. 4 písm. a) a b) zákona č. 106/99 Sb. povinné subjekty dále neposkytnou informace o probíhajícím trestním řízení, pokud by její poskytnutí ohrozilo nebo zmařilo účel trestního řízení, zejména zajištění práva na spravedlivý proces, a dále též informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků.
5. Podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/99 Sb. platí, že pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě

o odmítnutí části žádosti (dále jen "rozhodnutí o odmítnutí žádosti"), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.

6. Z informačního systému soudu (ISAS) bylo zjištěno, ve věci sp.zn. 2T 76/2020 je vedeno trestní řízení, které doposud nebylo pravomocně skončeno. Ve věci se konalo ve dnech 26.4. až 28.4. 2021 hlavní líčení (za účasti veřejnosti – zejména novinářů, kteří si též pořizovali zvukový záznam z jednání), při kterém byla (jak sdělil věc vyřizující soudce) přednesena obžaloba v rozsahu strany 1-20. V řízení bude dále prováděno dokazování navrženými důkazy, účastníci se budou moci k provedeným důkazům vyjádřit, stejně tak budou mít právo navrhnout doplnění dokazování, doplnit dokazování může též soud. Trestní řízení tak nepochybně není nikterak uzavřené, pokud jde o objasnění skutečností rozhodných pro trestní řízení, a tudíž poskytnutí zbývajících částí obžaloby by mohlo dojít k ohrožení či dokonce zmaření účelu trestního stíhání. Poskytnutím obžaloby v plném rozsahu by též byla porušena zásada, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze se na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp.zn. 1 As 44/2010-103).
7. Z výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že je dána zákonná výjimka upravená v ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/99, neboť poskytnutí informací o probíhajícím trestním řízení (tedy obžaloby v části, která nebyla veřejně přednesena při hlavním líčení) by mohlo ohrozit anebo zmařit účel trestního stíhání.
8. Vzhledem k tomu, že zákon omezuje shora uvedené právo žadatele, povinný subjekt dále posuzoval, zda v tomto konkrétním případě není dána naléhavá společenská potřeba na omezení základního práva obžalovaného (obžalovaných) na ochranu práv a svobod, a zkoumal splnění podmínky nezbytnosti omezení tohoto základního práva a svobody jednotlivce v demokratické společnosti.
9. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, konstatoval, že: *„Právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat, a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu, neboť jde o práva rovnocenná. Takovou povinnost mají i všechny subjekty aplikující relevantní právní úpravu, obsaženou v zákoně o svobodném přístupu k informacím, tj. osoby poskytující informace, správní orgány a soudy v systému správního soudnictví. Žádným zákonem nelze abstraktně vyloučit ochranu základních práv a svobod, zaručenou ústavním pořádkem. V každém jednotlivém případě střetu ústavně zaručených práv musejí soudy a jiné orgány veřejné moci zvážit význam a intenzitu dotčených práv.“*
10. Při řešení konfliktu mezi základními lidskými právy a svobodami je využíván tzv. test proporcionality, jehož výsledkem je závěr o nutnosti upřednostnit jedno z konkurujících si subjektivních práv při současném minimálním omezení práva druhého., skládající se ze tří kritérií, která byla definována v nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02: *„První z nich je princip způsobilosti naplnění účelu (nebo také vhodnosti), dle něhož musí být příslušné opatření vůbec schopno dosáhnout zamýšleného cíle, jímž je ochrana jiného základního práva nebo veřejného statku. Dále se pak jedná princip potřebnosti, dle něhož je povoleno použít pouze nejšetrnějšího – ve vztahu k dotčeným základním právům a svobodám – z více možných prostředků. Třetím principem je princip přiměřenosti (v užším smyslu), dle kterého újma na základním právu nesmí být nepřiměřená ve vztahu k zamýšlenému cíli, tj. opatření omezující základní lidská práva a svobody nesmějí, jde-li o kolizi základního práva či svobody s veřejným zájmem, svými negativními důsledky přesahovat pozitiva, která představuje veřejný zájem na těchto opatřeních.“*

11. V posuzovaném případě žadatel požadoval poskytnutí obžaloby v konkrétní trestní věci. Požadované informace jsou informacemi, které povinný subjekt neposkytuje, když poskytování takových informací je zapovězeno podle § 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/99Sb. Zásah do práva na informace spočívající v odmítnutí žádosti je plně způsobilý dosáhnout sledovaného cíle, a to neposkytnutí informací, jejichž poskytnutí zákon vylučuje. Princip vhodnosti je tedy naplněn. Byl naplněn rovněž princip šetrnosti, kdy povinný subjekt poskytl informace v rozsahu výrokové části obžaloby (strana 1-20), a žádost odmítl pouze ve zbývajících částech obžaloby.
12. Pokud jde o třetí princip přiměřenosti, povinný subjekt se zabýval hodnocením, zda existuje nějaký veřejný zájem na poskytnutí žádané informace, neboť právo na informace je politickým právem, které slouží k realizaci svobody projevu. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2015, čj. 1 As 229/2014 – 48, konstatoval: „Právo na poskytování informací je odrazem principu veřejné kontroly fungování státu. (...) Je vždy nutné zkoumat, zda existuje legitimní zájem na tom, aby se postup vůči konkrétní osobě stal součástí veřejné diskuse. Tento legitimní zájem je zpravidla dán, týká-li se činnost státních orgánů osob veřejně činných, a to z důvodu právě jejich veřejné činnosti. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 18. 12. 2002, sp. zn. III. ÚS 156/02, k povaze práva na informace uvedl, že jej „nelze chápat jako neomezené právo člověka na uspokojení osobní zvědavosti či zvědavosti. Je to právo na informaci v politickém slova smyslu, chápánou velmi široce, tj. takovou, kterou člověk žijící ve státě potřebuje k tomu, aby v prakticky dosažitelné míře znal, co se děje na veřejnosti v jeho okolí.“
13. Z obsahu žádosti vyplývá, že žadatel žádá o poskytnutí informace z důvodu toho, že se obžaloba četla veřejně, avšak z důvodu koronaviru nebyl do soudní síně umožněn vstup veřejnosti, přestože dle zákona mělo být jednání veřejné. Dle informace věc vyřizujícího soudce byla při hlavním líčení přednesena výroková část obžaloby (strana 1-20) za přítomnosti zástupce ČTK, dále mikrofonu České televize, Českého rozhlasu a dalších. Za této situace povinný subjekt tedy posoudil, že je dán legitimní důvod pro poskytnutí té části obžaloby, která byla přednesena, a to za přítomnosti veřejnosti a pořizování zvukových záznamů zástupců obce novinářské, avšak neshledal legitimní důvod, který by mohl odůvodnit zásah do práva na spravedlivý proces, zejména presumpce nevinny, která má svůj podklad v čl. 40 Listiny základních práv a svobod (dále jen „LZPS“) a omezení práva na informace v § 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/99 Sb., pokud jde o poskytnutí té části obžaloby, která nebyla veřejně přednesena. Z obsahu žádosti takový legitimní důvod nevyplývá. Vzhledem k tomu, že zákon mezi náležitosti žádosti nezahrnuje uvedení důvodu podání žádosti, povinný subjekt nevyzýval žadatele k jeho doplnění. Nicméně i bez uvedení účelu, pro který byla požadována tato informace, dospěl povinný subjekt k závěru, že zájem společnosti omezit právo na informace týkající se poskytnutí obžaloby v části, která nebyla veřejně přednesena (strana 21 a následující) pro skutečnosti v ní uvedené aktuálně převažuje nad zájmem, který mají naplňovat ustanovení zákona č. 106/99 Sb., což ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/99 Sb., vyjadřuje. Je nepochybné, že žadateli je známo, co je předmětem trestního řízení, proti komu obžaloba směřuje, neboť svoji žádost označil konkrétní spisovou značkou. Poskytnutí této informace v probíhajícím (tedy pravomocně neskončeném trestním řízení), by bylo za této situace v rozporu s čl. 40 odst. 2 LZPS, dle něhož každý, proti němuž je vedeno trestní řízení, je považován za nevinného, pokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu nebyla jeho vina vyslovena, a v širším kontextu i nad čl. 7 popř. 10 LZPS (ochrana soukromí, ochrana jména, dobré pověsti, osobní cti). Po provedení testu proporcionality povinný subjekt dospěl k závěru, že v daném případě převažuje zájem na ochraně práv na zaručení presumpce nevinny (čl. 40 LZPS), jakož i zachování autority a nestrannosti soudní moci nad právem žadatele na informace. Za dané situace neexistuje jiná možnost než žadatelovu žádost částečně odmítnout, když podle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod je omezení práva na přístup k informacím za účelem ochrany práv druhých zcela legitimní a přípustné.

-12-

14. Z výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že je dána zákonná výjimka upravená v ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/99, neboť poskytnutí informací o probíhajícím trestním řízení (tedy obžaloby v části, která nebyla přednesena veřejně při hlavním líčení) by mohlo ohrozit anebo zmařit účel trestního stíhání a po provedeném testu proporcionality nebyl shledán veřejný zájem odůvodňující poskytnutí takové informace. Proto soud postupoval podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 106/99 Sb., a žádost v části týkající se poskytnutí obžaloby co do stran 21-213 odmítl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se lze podat odvolání ve lhůtě 15ti dnů ode dne doručení rozhodnutí, a to k Ministerstvu spravedlnosti České republiky prostřednictvím Okresního soudu Praha - východ.

Praha 13. května 2021

Mgr. Jana Stejskalová v. r.
předsedkyně
Okresního soudu Praha-východ